

Bijlagen studie zelfdefiniëring van origine in België

Inhoud

Context	1
A. Bijlage studie zelfdefiniëring van origine in België: analyses enquête	2
1. Lexicon	2
2. Kenmerken steekproef.....	2
3. Zelfdefiniërvraag met geografische antwoordcategorieën	7
4. Zelfdefiniërvraag met etnisch-culturele antwoordcategorieën	13
5. Vergelijking geografische en etnisch-culturele zelfdefiniërvraag.....	18
6. Open vraag naar origines.....	22
7. Vergelijking etnisch-culturele zelfdefiniëring en heterozelfperceptie.....	24
8. Vergelijking zelfdefiniëring en discriminatie-ervaringen	29
9. Proxy's (herkomstnationaliteiten)	34
10. Vergelijking proxy's en zelfdefiniëring	39
11. Evaluatie van de vragen	47
12. Contexten en voorwaarden voor dataverzameling	51
B. Bijlage studie zelfdefiniëring van origine in België: PDF van de enquête.....	54

Context

Deze bijlagen horen bij het rapport '[Studie over zelfdefiniëring van origine in België](#)', dat deel uitmaakt van de tweede editie van het project '*Improving Equality Data Collection in Belgium*' (IEDCB)¹, gefinancierd door de Dienst Gelijke Kansen (FOD Justitie) en uitgevoerd door Unia. Het project heeft tot doel de verzameling en het gebruik van gegevens over (on)gelijkheid en discriminatie (oftewel equality data) in België te verbeteren en liep van januari 2023 tot juni 2024.

Deze studie focust op het principe van zelfdefiniëring voor origine en het gebruik ervan in *equality data* in België.

De analyses in Bijlage A hebben betrekking op een online enquête die van 14 november tot 22 december werd uitgevoerd, getiteld "*Discriminatie en ongelijkheid meten aan de hand van zelfdefiniëring van origine in equality data in België?*". De PDF van de vragenlijst is in Bijlage B opgenomen. We analyseerden de gegevens van de enquête met behulp van het open-source programma R.

Het rapport over de studie bevat slechts een selectie van de analyses die werden uitgevoerd. In deze bijlagen kunnen de analyses meer uitgebreid teruggevonden worden.

Waarschuwing: de analyses mogen enkel gebruikt worden met het oog op een legitiem doel, namelijk in de strijd tegen discriminatie en voor meer gelijkheid. De analyses mogen in geen geval de betrokken groepen schaden.

Alle analyses in deze bijlagen zijn volledig anoniem.

Contact bij vragen of opmerkingen: equality.data@unia.be

---

¹ Unia, [Gegevens over discriminatie en \(on\)gelijkheid: project equality data](#).

A. Bijlage studie zelfdefiniëring van origine in België: analyses enquête

1. Lexicon

NA = "niet van toepassing", niet van toepassing

Leesinstructies of aantekeningen over bepaalde tabellen vind je onder de tabellen.

2. Kenmerken steekproef

Algemene opmerking: behalve voor leeftijd (waar het logisch is om van jong naar oud te presenteren), staan de tabellen in dit deel telkens geordend van 'meest voorkomend antwoord' naar 'minst voorkomend antwoord'.

Steekproefgrootte

N = 370.

Leeftijd

We hebben geboortjaar bevraagd, niet leeftijd als dusdanig. De enquête liep tot eind 2023, dus vermoedelijk was het merendeel al verjaard in 2023. We bepalen leeftijd dus op basis van verschil tussen 2023 en het ingevulde geboortjaar.

Tabel 1: Verdeling van leeftijd in de steekproef

Leeftijdscategorie	n	percentage
18 tot en met 20	2	0.5
21 tot en met 30	75	20.3
31 tot en met 40	100	27.0

Tabel 1: Verdeling van leeftijd in de steekproef

Leeftijdscategorie	n	percentage
41 tot en met 50	102	27.6
51 tot en met 60	64	17.3
61 tot en met 70	17	4.6
71 tot en met 80	9	2.4
Ik antwoord liever niet	1	0.3

Gemiddelde leeftijd: 41.88076

Gender

Tabel 2: Verdeling van gender in de steekproef

Gender	n	percentage
vrouw	251	67.8
man	103	27.8
Geen van bovenstaande, ik voel me _____	12	3.2
Ik geef liever geen antwoord	7	1.9
Ik weet het niet	0	0.0

Tabel 2: Verdeling van gender in de steekproef

Gender	n	percentage
--------	---	------------

Men mocht meerdere antwoorden aanduiden, dus de som van bovenstaande percentages is hoger dan 100%.

Opleidingsniveau

Tabel 3: Verdeling van opleidingsniveau in de steekproef

Opleidingsniveau	n	percentage
Hoger onderwijs: Master	198	53.5
Hoger onderwijs: Bachelor	90	24.3
Andere opleiding	26	7.0
Hoger secundair onderwijs (6 ^e of 7 ^e jaar met succes beëindigd)	20	5.4
Lager onderwijs	11	3.0
Geen diploma	10	2.7
Lager secundair onderwijs (4 ^e jaar met succes beëindigd)	8	2.2
Ik geef liever geen antwoord	6	1.6
Ik weet het niet	1	0.3

Domicilie

Tabel 4: Verdeling van domicilie in de steekproef

Domicilie	n	percentage
Vlaanderen	145	39.2
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	122	33.0
Wallonië (met uitzondering van het grondgebied van de Duitstalige Gemeenschap)	78	21.1
Duitstalige Gemeenschap	19	5.1
Niet in België	3	0.8
Ik geef liever geen antwoord	2	0.5
Ik weet het niet	1	0.3

Taal

Tabel 5: Verdeling van taal waarin men de enquête heeft ingevuld

Taal	n	percentage
Frans	173	46.8
Nederlands	152	41.1
Engels	23	6.2

Tabel 5: Verdeling van taal waarin men de enquête heeft ingevuld

Taal	n	percentage
Duits	22	5.9

Migratiegeneratie

Tabel 6: Verdeling van migratiegeneratie in de steekproef

Migratiegeschiedenis	n	percentage
Nvt	133	35.9
1e generatie: ik ben niet in België geboren en mijn ouders ook niet	89	24.1
2e generatie: ik ben geboren in België, maar ten minste één van mijn ouders is niet in België geboren	73	19.7
Een andere migratiegeschiedenis	46	12.4
3de generatie: ik ben geboren in België en mijn beide ouders zijn ook in België geboren, maar minstens één van mijn grootouders is niet in België geboren.	24	6.5
Ik weet het niet	3	0.8
Ik geef liever geen antwoord	2	0.5

Nvt: Deze personen hadden niet 'ja' geantwoord op de voorgaande vraag over migratiegeschiedenis en hebben deze vraag dus niet gekregen.

3. Zelfdefiniëeringsvraag met geografische antwoordcategorieën

Bekijk verdeling van geografische antwoordcategorieën:

Tabel 7: Hoe vaak werd elke geografische antwoordcategorie aangeduid?

Geografische antwoordcategorie	n	percentage
België	205	55.4
Europa_binnen_EU	105	28.4
Open antwoord	76	20.5
Sub-Sahara Afrika	35	9.5
Azië	28	7.6
Frankrijk	27	7.3
Noord-Afrika	25	6.8
Marokko	21	5.7
Zuid-/Midden-Amerika	19	5.1
Turkije	19	5.1
Europa_buiten_EU	15	4.1
Italië	11	3.0
Nederland	11	3.0
Nabije/Midden-Oosten	6	1.6

Tabel 7: Hoe vaak werd elke geografische antwoordcategorie aangeduid?

Geografische antwoordcategorie	n	percentage
Ik geef liever geen antwoord	5	1.4
Ik weet het niet	2	0.5
Noord-Amerika	0	0.0
Oceanië	0	0.0

Men mocht meerdere antwoorden aanduiden, dus de som van bovenstaande percentages is hoger dan 100%.

Hoeveel antwoorden heeft men aangeduid? De bovenste rij is het aantal aangeduide antwoorden, de onderste rij is het aantal respondenten dat zoveel antwoorden heeft aangeduid:

1	2	3	4
193	120	51	6

193 respondenten hebben slechts één antwoord aangeduid. Hieronder vallen ook de 5 respondenten die "Ik antwoord liever niet" hebben aangeduid (aangezien zij sowieso geen ander antwoord konden aanduiden) en de 2 respondenten die "Ik weet het niet" hebben aangeduid (uit de data blijkt dat zij geen van beiden een ander antwoord hebben aangeduid). 177 personen hebben minstens twee antwoorden aangeduid.

Bekijk hoe vaak antwoorden samen aangeduid werden:

Tabel 8: Hoe vaak werden geografische antwoordcategorieën samen aangeduid?

	Noord-Afrika	Sub-Sahara Afrika	Zuid-Midden-Amerika	/	Azië	Open antwoord	België	Niet-EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden-Oosten	Turkije
Noord-Afrika	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Tabel 8: Hoe vaak werden geografische antwoordcategorieën samen aangeduid?

	Noord-Afrika	Sub-Sahara Afrika	Zuid-Midden-Amerika	/ Azië	Open antwoord	België	Niet-EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden-Oosten	Turkije
Sub-Sahara Afrika	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Zuid- / Midden-Amerika	0	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Azië	0	0	1	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Open antwoord	1	5	4	5	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
België	10	13	4	12	48	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Niet-EU Europa	0	1	3	2	4	4	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Europa EU	2	4	7	3	19	55	6	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Frankrijk	0	1	1	3	9	7	0	8	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Italië	0	0	1	0	2	4	1	4	1	NA	NA	NA	NA	NA
Marokko	8	0	0	0	1	7	0	1	1	0	NA	NA	NA	NA
Nederland	1	1	1	0	0	3	0	8	1	0	2	NA	NA	NA
Nabije/Midden-Oosten	1	0	0	1	0	2	0	1	1	0	0	0	NA	NA
Turkije	0	0	0	2	4	5	0	1	0	0	0	0	1	NA

1 Bovenstaande tabel moet als volgt worden gelezen: Van de personen die België hebben aangeduid...

- hebben er 10 ook Noord-Afrika aangeduid

- hebben er 12 ook Azië aangeduid
- hebben er 55 ook Europa binnen EU aangeduid
- hebben er 7 ook Frankrijk aangeduid
- enz.

2 Let op: er kan overlap tussen bovenstaande aantallen zitten, aangezien men meer dan twee antwoorden kon aanduiden. Er kunnen bijvoorbeeld personen zijn die België, Europe binnen EU, én Frankrijk hebben aangeduid: zij zouden dan zowel bij de 55 als bij de 7 zitten.

Percentages (per groep die een bepaalde antwoordoptie heeft aangeduid):

Tabel 9: Hoeveel procent van alle personen die geografische antwoordcategorie X aanduidde, duidde ook geografische antwoordcategorie Y aan?

	Noord-Afrika	Sub-Sahara Afrika	Zuid- / Midden-Amerika	Azië	Open antwoord	België	Niet-EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden-Oosten	Turkije
Noord-Afrika	NA	0.0	0.0	0.0	1.3	4.9	0.0	1.9	0.0	0.0	38.1	9.1	16.7	0.0
Sub-Sahara Afrika	0	NA	0.0	0.0	6.6	6.3	6.7	3.8	3.7	0.0	0.0	9.1	0.0	0.0
Zuid- / Midden-Amerika	0	0.0	NA	3.6	5.3	2.0	20.0	6.7	3.7	9.1	0.0	9.1	0.0	0.0
Azië	0	0.0	5.3	NA	6.6	5.9	13.3	2.9	11.1	0.0	0.0	0.0	16.7	10.5
Open antwoord	4	14.3	21.1	17.9	NA	23.4	26.7	18.1	33.3	18.2	4.8	0.0	0.0	21.1
België	40	37.1	21.1	42.9	63.2	NA	26.7	52.4	25.9	36.4	33.3	27.3	33.3	26.3
Niet-EU Europa	0	2.9	15.8	7.1	5.3	2.0	NA	5.7	0.0	9.1	0.0	0.0	0.0	0.0

Tabel 9: Hoeveel procent van alle personen die geografische antwoordcategorie X aanduidde, duidde ook geografische antwoordcategorie Y aan?

	Noord-Afrika	Sub-Sahara Afrika	Zuid- / Midden-Amerika	Azië	Open antwoord	België	Niet-EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden-Oosten	Turkije
Europa EU	8	11.4	36.8	10.7	25.0	26.8	40.0	NA	29.6	36.4	4.8	72.7	16.7	5.3
Frankrijk	0	2.9	5.3	10.7	11.8	3.4	0.0	7.6	NA	9.1	4.8	9.1	16.7	0.0
Italië	0	0.0	5.3	0.0	2.6	2.0	6.7	3.8	3.7	NA	0.0	0.0	0.0	0.0
Marokko	32	0.0	0.0	0.0	1.3	3.4	0.0	1.0	3.7	0.0	NA	18.2	0.0	0.0
Nederland	4	2.9	5.3	0.0	0.0	1.5	0.0	7.6	3.7	0.0	9.5	NA	0.0	0.0
Midden-Oosten	4	0.0	0.0	3.6	0.0	1.0	0.0	1.0	3.7	0.0	0.0	0.0	NA	5.3
Turkije	0	0.0	0.0	7.1	5.3	2.4	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	16.7	NA

1 Bovenstaande tabel moet PER KOLOM en als volgt worden gelezen: Van alle personen die België hebben aangeduid...

- heeft 4,9% ook Noord-Afrika aangeduid
- heeft 6,3% ook Sub-Sahara Afrika aangeduid
- heeft 2,0% ook Zuid-/Midden-Amerika aangeduid
- enz.

2 Let op: er moet altijd rekening gehouden worden met de grootte van subgroepen om te vermijden dat sterke conclusies worden getrokken op basis van slechts enkele respondenten. Bijvoorbeeld: De groep die Nabije/Midden-Oosten heeft aangeduid bestaat maar uit 6 personen in totaal (zie Tabel 8). De 16,7% in de tabel die ook Turkije heeft aangeduid, verwijst dus naar 1 van deze 6 personen. Op basis hiervan kunnen we geen sterke conclusies trekken over de relatie tussen deze categorieën.

Meest voorkomende antwoordpatronen

Hoeveel combinaties van antwoorden bevat onze steekproef in totaal? Bereken het totaal aantal antwoordpatronen die uit een combinatie van twee of meer opties bestaan:

Tabel 10: Alle combinaties van meerdere antwoorden, in volgorde van meest voorkomend naar minst voorkomend (enkel de 10 meest voorkomende):

origine_géo_combo	n
België + Europa EU	29
België + Open antwoord	21
België + Europa EU + Open antwoord	12
Azië + België	8
Sub-Sahara Afrika + België	7
Noord-Afrika + België	5
Noord-Afrika + Marokko	4
Sub-Sahara Afrika + België + Open antwoord	4
België + Marokko	4
Europa EU + Frankrijk	4

4. Zelfdefiniërvraag met etnisch-culturele antwoordcategorieën

Bekijk verdeling van etnisch-culturele antwoordcategorieën:

Tabel 11: Hoe vaak werd elke etnisch-culturele antwoordcategorie aangeduid?

Etnische-culturele antwoordcategorieën	n	percentage
Wit	188	50.8
Open antwoord	92	24.9
Zwart	38	10.3
Aziatisch	29	7.8
Arabisch	24	6.5
Maghrebijns	23	6.2
Berbers	22	5.9
Slavisch	19	5.1
Ik geef liever geen antwoord	13	3.5
Joods	13	3.5
Roma	10	2.7
Ik weet het niet	6	1.6
Woonwagenbewoners	0	0.0

Tabel 11: Hoe vaak werd elke etnisch-culturele antwoordcategorie aangeduid?

Etnische-culturele antwoordcategorieën n   percentage

Men mocht meerdere antwoorden aanduiden, dus de som van bovenstaande percentages is hoger dan 100%.

Hoeveel antwoorden heeft men aangeduid? De bovenste rij is het aantal aangeduide antwoorden, de onderste rij is het aantal respondenten dat zoveel antwoorden heeft aangeduid:

1	2	3	4
283	69	16	2

283 respondenten hebben slechts één antwoord aangeduid. Hieronder vallen ook de 13 respondenten die "Ik antwoord liever niet" hebben aangeduid (aangezien zij sowieso geen ander antwoord konden aanduiden) en 5 van de 6 respondenten die "Ik weet het niet" hebben aangeduid (uit de data blijkt dat slechts 1 van deze respondenten een tweede antwoord heeft aangeduid). 87 personen hebben minstens twee antwoorden aangeduid.

Bekijk hoe vaak antwoorden samen aangeduid werden:

Tabel 12: Hoe vaak werden etnisch-culturele antwoordcategorieën samen aangeduid?

	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berbers	Wit	Ik weet het niet	Joods	Maghrebijns	Zwart	Roma	Slavisch
Arabisch	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Aziatisch	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Open antwoord	2	9	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Tabel 12: Hoe vaak werden etnisch-culturele antwoordcategorieën samen aangeduid?

	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berbers	Wit	Ik weet het niet	Joods	Maghrebijns	Zwart	Roma	Slavisch
Berbers	9	0	3	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Wit	3	9	21	1	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Ik weet het niet	0	1	0	0	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Joods	1	0	1	1	6	0	NA	NA	NA	NA	NA
Maghrebijns	12	0	5	11	2	0	1	NA	NA	NA	NA
Zwart	0	0	9	0	6	0	0	0	NA	NA	NA
Roma	0	0	0	0	1	0	0	0	0	NA	NA
Slavisch	1	1	1	0	11	0	0	0	0	1	NA

1 Bovenstaande tabel moet als volgt worden gelezen: Van de personen die Wit hebben aangeduid...

- hebben er 3 ook Arabisch aangeduid
- hebben er 21 ook open antwoord aangeduid
- hebben er 6 ook Europa EUaangeduid
- hebben er 11 ook Slavisch aangeduid
- enz.

2 Let op: er kan overlap zijn tussen bovenstaande aantallen zitten, aangezien men meer dan twee antwoorden kon aanduiden.

Percentages (per groep die een bepaalde antwoordoptie heeft aangeduid):

Tabel 14: Hoeveel procent van alle personen die etnisch-culturele antwoordcategorie X aanduiden, duidde ook etnisch-culturele antwoordcategorie Y aan?

	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berbers	Wit	Ik weet het niet	Joods	Maghrebijns	Zwart	Roma	Slavisch
Arabisch	NA	0.0	2.2	40.9	1.6	0.0	7.7	52.2	0.0	0	5.3
Aziatisch	0.0	NA	9.8	0.0	4.8	16.7	0.0	0.0	0.0	0	5.3
Open antwoord	8.3	31.0	NA	13.6	11.2	0.0	7.7	21.7	23.7	0	5.3
Berbers	37.5	0.0	3.3	NA	0.5	0.0	7.7	47.8	0.0	0	0.0
Wit	12.5	31.0	22.8	4.5	NA	0.0	46.2	8.7	15.8	10	57.9
Ik weet het niet	0.0	3.4	0.0	0.0	0.0	NA	0.0	0.0	0.0	0	0.0
Joods	4.2	0.0	1.1	4.5	3.2	0.0	NA	4.3	0.0	0	0.0
Maghrebijns	50.0	0.0	5.4	50.0	1.1	0.0	7.7	NA	0.0	0	0.0
Zwart	0.0	0.0	9.8	0.0	3.2	0.0	0.0	0.0	NA	0	0.0
Roma	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	NA	5.3
Slavisch	4.2	3.4	1.1	0.0	5.9	0.0	0.0	0.0	0.0	10	NA

1 Bovenstaande tabel moet PER KOLOM en als volgt worden gelezen: Van alle personen die Wit hebben aangeduid...

- heeft 1,6% ook Arabisch aangeduid

- heeft 4,8% ook Azië aangeduid

- heeft 11,2% ook open antwoord aangeduid

- enz.

2 Let op: er moet altijd rekening gehouden worden met de grootte van subgroepen om te vermijden dat sterke conclusies worden getrokken op basis van slechts enkele respondenten (zie Tabel 11).

Meest voorkomende antwoordpatronen

Hoeveel combinaties van antwoorden bevat onze steekproef in totaal? Bereken het totaal aantal antwoordpatronen die uit een combinatie van twee of meer opties bestaan:

29

Tabel 15: Alle combinaties van meerdere antwoorden, in volgorde van meest voorkomend naar minst voorkomend (enkel de 10 meest voorkomende):

origine_ethn_combo	n
Wit + Open antwoord	14
Wit + Slavisch	9
Zwart + Open antwoord	7
Aziatisch + Open antwoord	6
Arabisch + Berbers + Maghrebijns	5
Aziatisch + Wit	5
Wit + Joods	5
Wit + Zwart	4
Arabisch + Maghrebijns	3
Aziatisch + Wit + Open antwoord	3

5. Vergelijking geografische en etnisch-culturele zelfdefiniërvraag

Tabel 16: Overlap tussen geografische en etnisch-culturele antwoordcategorieën

	Noord- Afrika	Sub- Sahara Afrika	Zuid- / Midden- Amerika	Azië	Open antwoord	België	Ik weet het niet	Niet- EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden- Oosten	Ik geef liever geen antwoord	Turkije
Arabisch	8	0	0	0	3	8	0	0	1	1	0	13	0	3	2	0
Aziatisch	0	0	1	19	7	13	0	0	3	3	0	0	0	1	0	9
Open antwoord	8	11	11	10	30	60	0	4	21	6	2	5	4	0	0	6
Berbers	11	0	0	0	3	5	0	0	1	3	0	12	1	0	0	0
Wit	0	6	8	7	35	132	0	8	77	18	8	1	7	0	0	5
Ik weet het niet	0	0	1	1	0	3	1	0	1	0	0	0	0	2	0	1
Joods	0	0	3	0	5	6	0	2	7	2	0	0	0	1	0	1
Maghrebijn- s	16	0	0	0	4	8	0	0	2	2	0	10	2	0	0	0
Zwart	1	31	1	0	10	12	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0
Ik geef liever geen antwoord	0	0	0	1	1	3	0	0	1	0	1	0	1	0	3	5
Roma	0	0	0	0	2	2	1	0	6	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 16: Overlap tussen geografische en etnisch-culturele antwoordcategorieën

	Noord - Afrika	Sub-Sahara Afrika	Zuid- / Midden - Amerika	Azië	Open antwoord	België	Ik weet het niet	Niet-EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden-Oosten	Ik geef liever geen antwoord	Turkije
Slavisch	1	0	1	2	7	6	0	6	10	0	0	0	0	1	0	1

1 Bovenstaande tabel kan in beide richtingen worden gelezen (per rij of per kolom). Ik kan je vertellen waarom ik naar deze tabel kijk:

- 132 personen hebben België en Wit aangeduid

- van de personen die België hebben aangeduid bij de vraag met geografische antwoordcategorieën, hebben er 132 Wit aangeduid bij de vraag met etnisch-culturele antwoordcategorieën

- van de personen die Wit hebben aangeduid bij de vraag met etnisch-culturele antwoordcategorieën, hebben er 132 België aangeduid bij de vraag met geografische antwoordcategorieën.

2 Let op: er kan overlap zitten tussen de aantallen, aangezien men meerdere antwoorden kon aanduiden. Er kunnen bijvoorbeeld personen zijn die België hebben aangeduid bij de geografische vraag, en vervolgens Wit én Zwart hebben aangeduid bij de etnisch-culturele vraag; zij zouden zowel bij de 132 als bij de 12 zitten. De som van de rij België is dan ook groter dan het aantal mensen dat België heeft aangeduid. Idem voor de kolommen: aangezien men meerdere geografische antwoordcategorieën kon aanduiden, is de som van de kolom Wit groter dan het aantal mensen dat Wit heeft aangeduid

Tabel 17: Hoeveel procent van de personen die geografische antwoordcategorie X aanduidde, duidde etnisch-culturele antwoordcategorie Y aan?

	Noord - Afrika	Sub-Sahara Afrika	Zuid- / Midden - Amerika	Azië	Open antwoord	België	Ik weet het niet	Niet-EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden-Oosten	Ik geef liever geen antwoord	Turkije
Arabisch	32	0.0	0.0	0.0	3.9	3.9	0	0.0	1.0	3.7	0.0	61.9	0.0	50.0	40	0.0

Tabel 17: Hoeveel procent van de personen die geografische antwoordcategorie X aanduidde, duidde etnisch-culturele antwoordcategorie Y aan?

	Noord - Afrika	Sub-Sahara Afrika	Zuid- / Midden - Amerika	Azië	Open antwoord	België	Ik weet het niet	Niet-EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden-Oosten	Ik geef liever geen antwoord	Turkije
Aziatisch	0	0.0	5.3	67.9	9.2	6.3	0	0.0	2.9	11.1	0.0	0.0	0.0	16.7	0	47.4
Open antwoord	32	31.4	57.9	35.7	39.5	29.3	0	26.7	20.0	22.2	18.2	23.8	36.4	0.0	0	31.6
Berber	44	0.0	0.0	0.0	3.9	2.4	0	0.0	1.0	11.1	0.0	57.1	9.1	0.0	0	0.0
Wit	0	17.1	42.1	25.0	46.1	64.4	0	53.3	73.3	66.7	72.7	4.8	63.6	0.0	0	26.3
Ik weet het niet	0	0.0	5.3	3.6	0.0	1.5	50	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	33.3	0	5.3
Joods	0	0.0	15.8	0.0	6.6	2.9	0	13.3	6.7	7.4	0.0	0.0	0.0	16.7	0	5.3
Maghrebijns	64	0.0	0.0	0.0	5.3	3.9	0	0.0	1.9	7.4	0.0	47.6	18.2	0.0	0	0.0
Zwart	4	88.6	5.3	0.0	13.2	5.9	0	6.7	1.9	3.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
Ik geef liever geen antwoord	0	0.0	0.0	3.6	1.3	1.5	0	0.0	1.0	0.0	9.1	0.0	9.1	0.0	60	26.3
Roma	0	0.0	0.0	0.0	2.6	1.0	50	0.0	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
Slavisch	4	0.0	5.3	7.1	9.2	2.9	0	40.0	9.5	0.0	0.0	0.0	0.0	16.7	0	5.3

1 Bovenstaande tabel moet PER KOLOM en als volgt worden gelezen: Van de personen die België hebben aangeduid...

- heeft 3,9% Arabisch aangeduid
- heeft 6,3% Aziatisch aangeduid
- heeft 29,3% open antwoord aangeduid
- enz.

2 Let op: er moet altijd rekening gehouden worden met de grootte van subgroepen binnen geografische antwoordcategorie om te vermijden dat sterke conclusies worden getrokken op basis van slechts enkele respondenten.

6. Open vraag naar origines

Tabel 18: Hoeveel personen hebben de open vraag naar origines ingevuld?

vrij_origine_gevuld	n	percentage
ingevuld	302	81.6
niet ingevuld	68	18.4

Tabel 19: Vergelijking tussen weigering op geografische en/of etnisch-culturele vraag enerzijds, en invullen van de open vraag anderzijds

origine_géo_ik geef liever geen antwoord	origine_ethn_ik geef liever geen antwoord	vrij_origine_gevuld	n	percentage
geweigerd	geweigerd	ingevuld	2	0.5
geweigerd	geweigerd	niet ingevuld	1	0.3
geweigerd	ingevuld	ingevuld	1	0.3
geweigerd	ingevuld	niet ingevuld	1	0.3
ingevuld	geweigerd	ingevuld	4	1.1
ingevuld	geweigerd	niet ingevuld	6	1.6
ingevuld	ingevuld	ingevuld	295	79.7
ingevuld	ingevuld	niet ingevuld	60	16.2

Van degenen die geweigerd hebben om één of beide van de zelfdefiniërvragen te beantwoorden (n = 15), zijn er 7 personen (rijen 1, 3 en 5) die wél de open vraag hebben ingevuld. De andere 8 personen (rijen 2, 4 en 6) hebben de open vraag ook niet ingevuld.

7. Vergelijking etnisch-culturele zelfdefiniëring en heterozelfperceptie

Doel: de overeenkomst zien tussen de manier waarop mensen zichzelf definiëren en de manier waarop ze denken dat ze worden waargenomen.

Bekijk eerst de verdeling van antwoorden op de heterozelfperceptie-vraag:

Tabel 20: Hoe vaak werd elke optie aangeduid, wanneer gevraagd werd hoe men door anderen wordt gezien?

Heterozelfperceptie	n	percentage
Wit	193	52.2
Open antwoord	85	23.0
Arabisch	48	13.0
Zwart	45	12.2
Maghrebijns	43	11.6
Aziatisch	26	7.0
Ik weet het niet	23	6.2
Slavisch	13	3.5
Berbers	9	2.4
Roma	9	2.4
Ik geef liever geen antwoord	6	1.6
Joods	6	1.6
Woonwagenbewoners	1	0.3

Men mocht meerdere antwoorden aanduiden, dus de som van bovenstaande percentages is hoger dan 100%.

Hoeveel antwoorden heeft men aangeduid? De bovenste rij is het aantal aangeduide antwoorden, de onderste rij is het aantal respondenten dat zoveel antwoorden heeft aangeduid:

1	2	3	4
271	70	20	9

271 respondenten hebben slechts één antwoord aangeduid. Hieronder vallen ook de 6 respondenten die "Ik antwoord liever niet" hebben aangeduid (aangezien zij sowieso geen ander antwoord konden aanduiden). Bij de 23 respondenten die "Ik weet het niet" hebben aangeduid zijn er wel verschillende die nog een andere optie hebben aangeduid. 99 personen hebben minstens twee antwoorden aangeduid.

Vervolgens kijken we naar de overlap van heterozelfperceptie met zelfdefiniëring van etnisch-culturele antwoordcategorieën.

Tabel 21: Overlap tussen etnisch-culturele antwoordcategorieën en hoe men door anderen gepercipieerd wordt (heterozelfperceptie)

Heterozelfperceptie	Zelfdefiniëring van etnisch-culturele antwoordcategorieën											
	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berbers	Wit	Ik weet het niet	Joods	Maghrebijns	Zwart	Ik geef liever geen antwoord	Roma	Slavisch
Arabisch	18	2	20	15	6	1	1	17	1	1	0	2
Aziatisch	0	19	11	0	4	2	0	0	1	1	0	0
Open antwoord	4	10	50	6	24	3	1	9	8	1	2	3
Berbers	2	0	6	4	3	0	1	4	1	0	0	0

Tabel 21: Overlap tussen etnisch-culturele antwoordcategorieën en hoe men door anderen gepercipieerd wordt (heterozelfperceptie)

Heterozelfperceptie	Zelfdefiniëring van etnisch-culturele antwoordcategorieën											
	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berbers	Wit	Ik weet het niet	Joods	Maghrebijns	Zwart	Ik geef liever geen antwoord	Roma	Slavisch
Wit	3	3	31	2	156	3	9	1	1	3	1	14
Ik weet het niet	2	2	8	2	7	1	1	2	1	3	2	2
Woonwagenbewoners	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Joods	0	0	1	0	5	0	4	0	0	0	0	0
Maghrebijns	13	3	17	15	8	1	3	18	1	1	0	1
Zwart	0	2	17	0	6	0	0	0	35	0	0	0
Ik geef liever geen antwoord	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Roma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	1
Slavisch	0	3	1	0	9	0	0	0	0	0	0	8

1 Let op: doordat de categorieën dezelfde waren bij beide vragen kan je de vragen snel door elkaar halen, maar je mag de resultaten niet omdraaien. Er zijn 15 personen die zich als Berber identificeren en zeggen door anderen als Arabisch gepercipieerd te worden, maar er zijn slechts 2 personen die zich als Arabisch identificeren en zeggen door anderen als Berbers gepercipieerd te worden.

2 Let op: er kan overlap tussen de aantallen zitten, aangezien men meerdere antwoorden kon aanduiden. Zowel de som van elke rij als de som van elke kolom kan dus groter zijn dan het aantal mensen dat die optie heeft aangeduid

Tabel 22: Hoeveel procent van de personen die etnisch-culturele antwoordcategorie X aanduidde, wordt door anderen gepercipieerd als Y?

Heterozelfperceptie	Zelfdefiniëring met etnisch-culturele antwoordcategorieën											
	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berbers	Wit	Ik weet het niet	Joods	Maghrebijns	Zwart	Ik geef liever geen antwoord	Roma	Slavisch
Arabisch	75.0	6.9	21.7	68.2	3.2	16.7	7.7	73.9	2.6	7.7	0	10.5
Aziatisch	0.0	65.5	12.0	0.0	2.1	33.3	0.0	0.0	2.6	7.7	0	0.0
Open antwoord	16.7	34.5	54.3	27.3	12.8	50.0	7.7	39.1	21.1	7.7	20	15.8
Berbers	8.3	0.0	6.5	18.2	1.6	0.0	7.7	17.4	2.6	0.0	0	0.0
Wit	12.5	10.3	33.7	9.1	83.0	50.0	69.2	4.3	2.6	23.1	10	73.7
Ik weet het niet	8.3	6.9	8.7	9.1	3.7	16.7	7.7	8.7	2.6	23.1	20	10.5
Woonwageneigenaren	0.0	3.4	1.1	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
Joods	0.0	0.0	1.1	0.0	2.7	0.0	30.8	0.0	0.0	0.0	0	0.0
Maghrebijns	54.2	10.3	18.5	68.2	4.3	16.7	23.1	78.3	2.6	7.7	0	5.3
Zwart	0.0	6.9	18.5	0.0	3.2	0.0	0.0	0.0	92.1	0.0	0	0.0

Tabel 22: Hoeveel procent van de personen die etnisch-culturele antwoordcategorie X aanduidde, wordt door anderen gepercipieerd als Y?

Heterozelfperceptie	Zelfdefiniëring met etnisch-culturele antwoordcategorieën											
	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berbers	Wit	Ik weet het niet	Joods	Maghrebijns	Zwart	Ik geef liever geen antwoord	Roma	Slavisch
Ik geef liever geen antwoord	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	38.5	0	0.0
Roma	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	90	5.3
Slavisch	0.0	10.3	1.1	0.0	4.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	42.1

1 Bovenstaande tabel moet PER KOLOM en als volgt worden gelezen: Van de personen die zichzelf identificeren als Arabisch...

- zegt 75% dat ze als Arabisch worden gezien
- zegt 8,3% dat ze als Berber worden gezien
- zegt 12,5% dat ze als wit worden gezien
- enz.

2 Let op: er moet altijd rekening gehouden worden met de grootte van subgroepen binnen etnisch-culturele antwoordcategorieën om te vermijden dat sterke conclusies worden getrokken op basis van slechts enkele respondenten (zie Tabel 11).

8. Vergelijking zelfdefiniëring en discriminatie-ervaringen

Doel: Link tussen zelfgedefinieerde origines en mensen die al discriminatie ervaren hebben

Bekijk eerst de verdeling van antwoorden op de vraag naar discriminatie-ervaringen:

Tabel 23: Verdeling van antwoorden op de vraag naar discriminatie-ervaringen

Ervaring_met_discriminatie	n	percentage
Ja	190	51.4
Geen	159	43.0
Ik weet het niet	17	4.6
Ik geef liever geen antwoord	4	1.1

Kruis dit met de antwoorden op de vraag met geografische antwoordcategorieën:

Tabel 24: Verhouding tussen geografische antwoordcategorieën en discriminatie-ervaringen

	Noord-Afrika	Sub-Sahara Afrika	Zuid- / Midden-Amerika	Azië	Open antwoord	België	Ik weet het niet	Niet-EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden-Oosten	Ik geef liever geen antwoord	Turkije
Ik weet het niet	0	5.7	5.3	10.7	0.0	5.9	0	6.7	4.8	3.7	0.0	0.0	0.0	16.7	20	0.0
Ik geef liever geen antwoord	0	0.0	0.0	3.6	1.3	1.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	40	0.0

Tabel 24: Verhouding tussen geografische antwoordcategorieën en discriminatie-ervaringen

	Noord-Afrika	Sub-Sahara Afrika	Zuid- / Midden-Amerika	Azië	Open antwoord	België	Ik weet het niet	Niet-EU Europa	Europa EU	Frankrijk	Italië	Marokko	Nederland	Nabije/Midden-Oosten	Ik geef liever geen antwoord	Turkije
Geen	4	2.9	10.5	10.7	36.8	59.5	0	33.3	53.3	37.0	36.4	33.3	36.4	0.0	0	31.6
Ja	96	91.4	84.2	75.0	61.8	33.7	100	60.0	41.9	59.3	63.6	66.7	63.6	83.3	40	68.4

1 Bovenstaande tabel moet PER KOLOM en als volgt worden gelezen: Van de personen die ‘Sub-Sahara Afrika hebben aangeduid...

- zegt 5,7% dat ze niet weten of ze ooit gediscrimineerd zijn

- zegt 2,9% dat ze geen discriminatie hebben ervaren

- en zegt 91,4% dat ze al discriminatie hebben ervaren

2 Let op: er moet altijd rekening gehouden worden met de grootte van subgroepen binnen geografische antwoordcategorieën om te vermijden dat sterke conclusies worden getrokken op basis van slechts enkele respondenten (zie Tabel 7).

Kijk vervolgens naar de verhouding met etnisch-culturele origine:

Tabel 25: Verhouding tussen etnisch-culturele antwoordcategorieën en discriminatie-ervaringen

	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berbers	Wit	Ik weet het niet	Joods	Maghrebijns	Zwart	Ik geef liever geen antwoord	Roma	Slavisch
Ik weet het niet	0.0	0.0	6.5	0.0	4.8	0.0	7.7	0.0	2.6	7.7	0	10.5
Ik geef liever	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	23.1	0	0.0

Tabel 25: Verhouding tussen etnisch-culturele antwoordcategorieën en discriminatie-ervaringen

	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berbers	Wit	Ik weet het niet	Joods	Maghrebijns	Zwart	Ik geef liever geen antwoord	Roma	Slavisch
geen antwoord												
Geen	33.3	10.3	29.3	18.2	64.9	16.7	61.5	8.7	0.0	30.8	20	21.1
Ja	66.7	89.7	64.1	81.8	29.8	83.3	30.8	91.3	97.4	38.5	80	68.4

1 Bovenstaande tabel moet PER KOLOM en als volgt worden gelezen: Van de personen die zich identificeren als Wit...

- zegt 4,8% dat ze niet weten of ze ooit gediscrimineerd zijn
- wil 0,5% niet antwoorden op de vraag over discriminatie
- zegt 64,9% dat ze geen discriminatie hebben ervaren
- en zegt 29,8% dat ze al discriminatie hebben ervaren

2 Let op: er moet altijd rekening gehouden worden met de grootte van subgroepen binnen etnisch-culturele antwoordcategorieën om te vermijden dat sterke conclusies worden getrokken op basis van slechts enkele respondenten (zie Tabel 20).

Kijk ten slotte naar de verhouding met heterozelfperceptie:

Tabel 26: Verhouding tussen heterozelfperceptie en discriminatie-ervaringen

	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berber	Wit	Ik weet het niet	Woonwagenbewoners	Joods	Maghrebijns	Zwart	Ik geef liever geen antwoord	Roma	Slavisch
Ik weet het niet	2.1	3.8	3.5	0	5.2	8.7	0	0	2.3	2.2	16.7	0.0	0.0

Tabel 26: Verhouding tussen heterozelfperceptie en discriminatie-ervaringen

	Arabisch	Aziatisch	Open antwoord	Berber	Wit	Ik weet het niet	Woonwagenbewoners	Joods	Maghrebijns	Zwart	Ik geef liever geen antwoord	Roma	Slavisch
Ik geef liever geen antwoord	0.0	3.8	1.2	0	0.5	0.0	0	0	0.0	0.0	33.3	0.0	0.0
Geen	16.7	3.8	23.5	0	66.8	30.4	100	50	11.6	0.0	16.7	11.1	7.7
Ja	81.2	88.5	71.8	100	27.5	60.9	0	50	86.0	97.8	33.3	88.9	92.3

1 Bovenstaande tabel moet PER KOLOM en als volgt worden gelezen: Van de personen die zeggen door anderen gezien te worden als wit...

- zegt 5% dat ze niet weten of ze ooit gediscrimineerd zijn
- wil 1% niet antwoorden op de vraag over discriminatie
- zegt 67% dat ze geen discriminatie hebben ervaren
- en zegt 27% dat ze al discriminatie hebben ervaren

2 Let op: er moet altijd rekening gehouden worden met de grootte van subgroepen binnen heterozelfperceptie om te vermijden dat sterke conclusies worden getrokken op basis van slechts enkele respondenten (zie Tabel 8.1).

Voor zij die reeds discriminatie ervaren hebben, bekijk de resultaten van de opvolgvraag: op basis van welke elementen werd men gediscrimineerd?

Tabel 27: Hoe vaak werd elk element aangeduid wanneer men gevraagd werd op basis waarvan men gediscrimineerd werd?

discr_elementen	n	percentage
huidskleur	99	52.1
naam	93	48.9

Tabel 27: Hoe vaak werd elk element aangeduid wanneer men gevraagd werd op basis waarvan men gediscrimineerd werd?

discr_elementen	n	percentage
etnische_origine	69	36.3
Uiterlijk	65	34.2
Accent/taal	65	34.2
land_van_herkomst	60	31.6
nationaliteit	52	27.4
zogenaamd_“ras”	50	26.3
cultuur	36	18.9
religie	29	15.3
Open antwoord	26	13.7
kledij	25	13.2
Dragen van religieuze symbolen	16	8.4
Joodse_afkomst	4	2.1
Ik weet het niet	3	1.6
Ik geef liever geen antwoord	1	0.5

Men mocht meerdere antwoorden aanduiden, dus de som van bovenstaande percentages is hoger dan 100%.

Hoeveel antwoorden heeft men aangeduid? De bovenste rij is het aantal aangeduide antwoorden, de onderste rij is het aantal respondenten dat zoveel antwoorden heeft aangeduid:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
37	28	40	32	21	9	9	4	5	3	1	1

37 respondenten hebben slechts één antwoord aangeduid. Hieronder valt ook de respondent die "Ik antwoord liever niet" heeft aangeduid (aangezien deze sowieso geen ander antwoord kon aanduiden). 153 personen hebben minstens twee antwoorden aangeduid, waarvan sommigen bijna alle elementen hebben aangeduid.

9. Proxy's (herkomstnationaliteiten)

We nodigen de respondent uit om ons te voorzien van een breed scala aan informatie die gebruikt kan worden om proxyen te creëren:

- huidige nationaliteit(en) van deelnemer
- geboortenationaliteit(en) van deelnemer
- geboortenationaliteit(en) van elke ouder
- geboortenationaliteit van elke grootouder (zullen we niet gebruiken voor de proxyen)
- geboorteland van deelnemer (zullen we niet gebruiken voor de proxyen)

Proxy volgens methode Statbel

Deze methode is afgeleid uit de beslisbomen in de Excel-bestanden op <https://statbel.fgov.be/nl/themas/bevolking/structuur-van-de-bevolking/herkomst#figures>. Statbel deelt in op basis van een combinatie van de huidige nationaliteit en de 'eerst geregistreerde nationaliteit' (in onze dataset: geboortenationaliteit) van zowel de persoon zelf als van diens ouders.

Op basis hiervan onderscheiden we onderstaande groepen (zie Word-document "Methode proxy's" voor meer details over behandeling van 2e nationaliteit, apatride, 'ik weet het niet', 'ik antwoord liever niet', ...):

- **"Niet-Belg" / "Non-belge"**: De huidige nationaliteit van de respondent is niet Belgisch.
- **"Belg met buitenlandse origine" / "Belge d'origine étrangère"**: De huidige nationaliteit van de respondent is Belgisch, maar de geboortenationaliteit van de respondent en/of de geboortenationaliteit van de ouder(s) was niet Belgisch. Verdere opdeling in drie subgroepen:
  - **"Belg met buitenlandse origine; 1 ouder met buitenlandse geboortenationaliteit" / "Belge d'origine étrangère ; 1 parent avec nationalité étrangère à la naissance"**: De huidige nationaliteit van de respondent is Belgisch, de geboortenationaliteit was Belgisch, maar de geboortenationaliteit van één van de ouders was niet Belgisch.

- **“Belg met buitenlandse origine; 2 ouders met buitenlandse geboortenationaliteit” / “Belge d’origine étrangère ; 2 parents avec nationalité étrangère à la naissance”**: De huidige nationaliteit van de respondent is Belgisch, de geboortenationaliteit was Belgisch, maar de geboortenationaliteit van beide ouders was niet Belgisch.
- **“Belg met buitenlandse origine; buitenlandse geboortenationaliteit” / “Belge d’origine étrangère ; nationalité étrangère à la naissance”**: De huidige nationaliteit van de respondent is Belgisch, maar de geboortenationaliteit was niet Belgisch.
- **“Belg met Belgische origine” / “Belge d’origine belge”**: De huidige nationaliteit van de respondent is Belgisch, de geboortenationaliteit van de respondent was Belgisch, én de geboortenationaliteit van beide ouders was Belgisch.
- **“Onvoldoende informatie” / “Informations insuffisantes”**: Er is te weinig informatie om de respondent in te delen in één van bovenstaande groepen. Verdere opdeling in drie subgroepen:
  - **“Onvoldoende informatie over huidige nationaliteit” / “Information insuffisante sur la nationalité actuelle”**
  - **“Onvoldoende informatie over geboortenationaliteit” / “Information insuffisante sur la nationalité à la naissance”**
  - **“Onvoldoende informatie over geboortenationaliteit ouders” / “Information insuffisante sur la nationalité à la naissance des parents”**

Bekijk de verdeling van de steekproef op basis van deze proxy-variabele:

Tabel 28: Verdeling van groepen volgens gedetailleerde proxy-variabele (methode Statbel)

proxy_1_detail	n	percentage
Belg met Belgische origine	139	37.6
Belg met buitenlandse origine; buitenlandse geboortenationaliteit	95	25.7
Niet-Belg	70	18.9
Belg met buitenlandse origine; 1 ouder met buitenlandse geboortenationaliteit	38	10.3
Belg met buitenlandse origine; 2 ouders met buitenlandse geboortenationaliteit	21	5.7
Onvoldoende informatie over huidige nationaliteit	4	1.1
Onvoldoende informatie over geboortenationaliteit	2	0.5

Tabel 28: Verdeling van groepen volgens gedetailleerde proxy-variabele (methode Statbel)

proxy_1_detail	n	percentage
Onvoldoende informatie over geboortenationaliteit ouders	1	0.3

Vervolgens creëren we de variabele die slechts in vier groepen opdeelt (proxy_1_breed).

Bekijk verdeling op basis van deze proxy-variabele:

Tabel 29: Verdeling van groepen volgens brede proxy-variabele (methode Statbel)

proxy_1_breed	n	percentage
Belg met buitenlandse origine	154	41.6
Belg met Belgische origine	139	37.6
Niet-Belg	70	18.9
Onvoldoende informatie	7	1.9

Ten slotte creëren we de variabele die opdeelt naargelang herkomstnationaliteit (proxy_1_herkomstnationaliteit_groep). Dit gebeurt als volgt:

- Voor de personen in de groep “Belg met Belgische origine” noteren we sowieso de herkomstnationaliteit “Belg”.
- Voor de personen in de groep “Onvoldoende informatie” noteren we ook voor de herkomstnationaliteit “Onvoldoende informatie”.
- **De verdere indeling naar herkomstnationaliteit gebeurt dus enkel voor de groepen “Niet-Belg” en “Belg met buitenlandse origine”, overeenkomstig met hoe Statbel dit rapporteert. Om één herkomstnationaliteit per persoon te kiezen, wordt volgend stappenplan gehanteerd:**
  - Eerst wordt er gekeken naar de geboortenationaliteit van ouder A. Als we de geboortenationaliteit van ouder A kunnen gebruiken om een herkomstnationaliteit te bepalen (m.a.w. als ouder A geen Belgische nationaliteit heeft, maar wel een gekende buitenlandse nationaliteit), noteren we de **eerst ingevulde geboortenationaliteit van ouder A** als herkomstnationaliteit.

- Als we de geboortenationaliteit van ouder A niet kunnen gebruiken, kijken we vervolgens naar de geboortenationaliteit van ouder B. Als we de geboortenationaliteit van ouder B kunnen gebruiken om een herkomstnationaliteit te bepalen (m.a.w. als ouder B geen Belgische nationaliteit heeft, maar wel een gekende buitenlandse nationaliteit), noteren we de **eerst ingevulde geboortenationaliteit van ouder B** als herkomstnationaliteit.
- Als we de geboortenationaliteit van ouder B ook niet kunnen gebruiken, kijken we vervolgens naar de geboortenationaliteit van de respondent. Als we deze kunnen gebruiken om een herkomstnationaliteit te bepalen, noteren we de **eerst ingevulde geboortenationaliteit van de respondent** als herkomstnationaliteit.
- Als geen van bovenstaande stappen lukt, noteren we “Onvoldoende informatie” voor de herkomstnationaliteit.
- De herkomstnationaliteiten worden tot slot ingedeeld in herkomstgroepen (bv. Afrique du Nord, Afrique du Sud, etc.) op basis van de lijst van Statbel.

Bekijk verdeling op basis van deze proxy-variabele:

Tabel 30: Verdeling van groepen volgens herkomstnationaliteit (methode Statbel)

proxy_1_herkomstnationaliteit_groep	n	percentage
Belg	139	37.6
Sub-Sahara Afrika	41	11.1
Noord-Afrika	32	8.6
Kandidaat EU	23	6.2
Latijns-Amerika en Caraïben	20	5.4
Frankrijk	20	5.4
West-Azië	18	4.9
EU-15	16	4.3
EU-13	14	3.8

Tabel 30: Verdeling van groepen volgens herkomstnationaliteit (methode Statbel)

proxy_1_herkomstnationaliteit_groep	n	percentage
Nederland	13	3.5
Oost-Azië en Oceanië	10	2.7
Duitsland	7	1.9
Onvoldoende informatie	7	1.9
Europa overig	6	1.6
Luxemburg (Groothertogdom)	2	0.5
Onbepaalde herkomstnationaliteit (ouders waren staatloos)	1	0.3
Verenigd Koninkrijk	1	0.3

De categorie 'EU-15' bevat slechts 9 herkomstnationaliteiten in plaats van 15, aangezien 6 van de EU-15 landen apart in de lijst staan (België, Frankrijk, Nederland, Duitsland, Luxemburg en VK).

10. Vergelijking proxy's en zelfdefiniëring

Doel: de overeenkomst onderzoeken tussen de proxy's voor de herkomst volgens de Statbel-methode en de zelfdefiniëring van de origine door de respondenten.

I. Wie identificeren we niet via een proxy, maar wel via zelfdefiniëring?

Wie van de personen die op basis van de proxy als “Belg met Belgische origine” wordt ingedeeld, heeft iets anders of iets extra dan België/wit geantwoord op de zelfdefiniëringsvragen?

We kijken eerst naar de geografische vraag. We onderscheiden volgende categorieën:

- Enkel België geantwoord. Dit is dus de vergelijkingsgroep die niets anders/extra dan België heeft geantwoord.
- Enkel België + EU geantwoord. Dit antwoordpatroon twee dingen kan betekenen: (1) Ik ben afkomstig van België en dus per definitie ook van de EU. (2) Ik ben afkomstig van België en (bijvoorbeeld) Griekenland.
- België + iets extra geantwoord dat niet de EU is.
- Iets anders dan België geantwoord. Dit is uiteraard wel nog steeds een heel heterogene categorie, kan iemand uit Nederland zijn maar net zo goed iemand uit Marokko.
- Geweigerd/ik weet het niet

Nog één kanttekening (die ook het resultaat is van het feit dat zowel België als EU in de lijst stond): 23 mensen hebben enkel “EU” aangeduid en vallen dus ook in de categorie “iets anders dan België geantwoord”. In principe kunnen hier mensen bij zitten die ervoor gekozen hebben om niet België aan te duiden en om zich in de plaats als EU-burger te identificeren.

Bekijk eerst de verdeling op basis van deze categorisering in grote groepen:

Tabel 31: Antwoordpatronen geografische antwoordcategorieën (ingedeeld in grote groepen)

Geografische_categorie_antwoorden	n	percentage
iets anders dan België geantwoord	158	42.7
België + iets anders dan EU geantwoord	96	25.9

Tabel 31: Antwoordpatronen geografische antwoordcategorieën (ingedeeld in grote groepen)

Geografische_categorie_antwoorden	n	percentage
Enkel België geantwoord	80	21.6
Enkel België + EU geantwoord	29	7.8
Geweigerd/weet niet	7	1.9

Bekijk de antwoordpatronen binnen de groep die op basis van de proxy wordt gezien als "Belg met Belgische origine":

Tabel 32: Antwoordpatronen geografische antwoordcategorieën voor degenen die op basis van de proxy als 'Belg met Belgische origine' worden gezien

gegroepeerde_geo_categorieën	n	percentage
Enkel België geantwoord	72	51.8
België + iets anders dan EU geantwoord	34	24.5
Enkel België + EU geantwoord	26	18.7
Iets anders dan België geantwoord	7	5.0

De percentages in deze tabel zijn berekend op de subset van personen die als 'Belg met Belgische origine' worden gezien (n = 139), niet op de volledige steekproef.

Ter info: de frequenties voor alle categorieën van de proxy (voor het geval hier opvallende patronen in zitten):

Tabel 33: Vergelijking tussen proxy en antwoordpatronen op geografische antwoordcategorieën (% berekend per kolom, m.a.w. per proxy-groep)

	Belg met Belgische origine	Belg met buitenlandse origine	Niet-Belg	Onvoldoende informatie
België + iets anders dan EU geantwoord	24.5	36.4	5.7	28.6
Enkel België + EU geantwoord	18.7	1.9	0.0	0.0
Enkel België geantwoord	51.8	3.9	2.9	0.0
Geweigerd/weet niet	0.0	1.9	4.3	14.3
Iets anders dan België geantwoord	5.0	55.8	87.1	57.1

We kijken vervolgens naar de etnisch-culturele vraag. We onderscheiden volgende categorieën:

- Enkel 'wit' geantwoord. Dit is dus de vergelijkingsgroep die niets anders/extra dan 'wit' heeft geantwoord.
- 'Wit' + iets extra geantwoord
- Iets anders dan 'wit' geantwoord
- Geweigerd/ik weet het niet

Bekijk eerst de verdeling op basis van deze categorisering in grote groepen:

Tabel 34: Antwoordpatronen etnisch-culturele antwoordcategorieën (ingedeeld in grote groepen)

Etnisch-culturele origine groep	n	percentage
Iets anders dan 'wit' geantwoord	164	44.3
Enkel 'wit' geantwoord	139	37.6
'Wit' + iets anders geantwoord	49	13.2

Tabel 34: Antwoordpatronen etnisch-culturele antwoordcategorieën (ingedeeld in grote groepen)

Etnisch-culturele origine groep	n	percentage
Geweigerd/weet niet	18	4.9

Bekijk de antwoordpatronen binnen de groep die op basis van de proxy wordt gezien als "Belg met Belgische origine":

Tabel 35: Antwoordpatronen etnisch-culturele antwoordcategorieën voor degenen die op basis van de proxy als 'Belg met Belgische origine' worden gezien

Etnisch-culturele origine groep	n	percentage
Enkel 'wit' geantwoord	94	67.6
Iets anders dan 'wit' geantwoord	26	18.7
Wit' + iets anders geantwoord	16	11.5
Geweigerd/weet niet	3	2.2

De percentages in deze tabel zijn berekend op de subset van personen die als 'Belg met Belgische origine' worden gezien (n = 139), niet op de volledige steekproef.

Tabel 36: Vergelijking tussen proxy en antwoordpatronen op etnisch-culturele antwoordcategorieën (% berekend per kolom, m.a.w. per proxy-groep)

	Belg met Belgische origine	Belg met buitenlandse origine	Niet-Belg	Onvoldoende informatie
Wit' + iets anders geantwoord	11.5	15.6	11.4	14.3

Tabel 36: Vergelijking tussen proxy en antwoordpatronen op etnisch-culturele antwoordcategorieën (% berekend per kolom, m.a.w. per proxy-groep)

	Belg Belgische origine	met Belg met buitenlandse origine	Niet- Belg	Onvoldoende informatie
Enkel 'wit' geantwoord	67.6	17.5	25.7	0.0
Geweigerd/weet niet	2.2	3.2	12.9	14.3
Iets anders dan 'wit' geantwoord	18.7	63.6	50.0	71.4

Ten slotte kijken we naar de heterozelfperceptievraag. We onderscheiden dezelfde categorieën als voor de etnisch-culturele vraag:

- Enkel 'wit' geantwoord. Dit is dus de vergelijkingsgroep die niets anders/extra dan 'wit' heeft geantwoord.
- 'Wit' + iets extra geantwoord
- Iets anders dan 'wit' geantwoord
- Geweigerd/ik weet het niet

Bekijk eerst de verdeling op basis van deze categorisering in grote groepen:

Tabel 37: Antwoordpatronen heterozelfperceptie (ingedeeld in grote groepen)

Heterozelfperceptie_groep	n	percentage
Iets anders dan 'wit' geantwoord	159	43.0
Enkel 'wit' geantwoord	154	41.6
Wit' + iets anders geantwoord	39	10.5
Geweigerd/weet niet	18	4.9

Bekijk de antwoordpatronen binnen de groep die op basis van de proxy wordt gezien als "Belg met Belgische origine":

Tabel 38: Antwoordpatronen heterozelfperceptie voor degenen die op basis van de proxy als 'Belg met Belgische origine' worden gezien

Heterozelfperceptie_groep	n	percentage
Enkel 'wit' geantwoord	105	75.5
Iets anders dan 'wit' geantwoord	17	12.2
Wit' + iets anders geantwoord	13	9.4
Geweigerd/weet niet	4	2.9

De percentages in deze tabel zijn berekend op de subset van personen die als 'Belg met Belgische origine' worden gezien (n = 139), niet op de volledige steekproef.

II. Wie identificeren we niet via zelfdefiniëring, maar wel via een proxy?

Wie van de personen die zich als Belgisch/wit definieert op de zelfdefiniërvragen, is via de proxy geïdentificeerd als "Belg met buitenlandse origine"/"Niet-Belg" en heeft dus een buitenlandse nationaliteit, een buitenlandse geboortenationaliteit, of minstens één ouder met buitenlandse geboortenationaliteit? Het gaat hier om dezelfde frequenties als in de kruistabellen hierboven, maar op een andere manier gepresenteerd.

We kijken eerst naar geografische categorieën. Bekijk de indeling in proxy-categorieën voor zij die enkel België of enkel België + EU hebben aangeduid:

Tabel 39: Indeling in proxy-groepen voor degenen die enkel België (of enkel België + EU) hebben geantwoord bij geografische antwoordcategorieën

proxy_groep	n	percentage
Belg met Belgische origine	98	89.9
Belg met buitenlandse origine	9	8.3

Tabel 39: Indeling in proxy-groepen voor degenen die enkel België (of enkel België + EU) hebben geantwoord bij geografische antwoordcategorieën

proxy_groep	n	percentage
Niet-Belg	2	1.8

De percentages in deze tabel zijn berekend op de subset van personen die enkel België of België + EU hebben geantwoord (n = 109), niet op de volledige steekproef.

Vervolgens kijken we naar etnisch-culturele antwoordcategorieën. Bekijk de indeling in proxy-categorieën voor zij die enkel 'wit' hebben aangeduid:

Tabel 40: Indeling in proxy-groepen voor degenen die enkel 'wit' hebben geantwoord bij etnisch-culturele antwoordcategorieën

proxy_groep	n	percentage
Belg met Belgische origine	94	67.6
Belg met buitenlandse origine	27	19.4
Niet-Belg	18	12.9

De percentages in deze tabel zijn berekend op de subset van personen die enkel 'wit' hebben geantwoord (n = 139), niet op de volledige steekproef.

Ten slotte bekijken we bovenstaande vragen opnieuw, maar met de proxy herkomstnationaliteit in plaats van met de brede proxy (let op: deze wordt niet helemaal op dezelfde manier bepaald; zie uitleg bij deel 9). Op deze manier kunnen we een onderscheid maken tussen Europese en niet-Europese origine.

We delen als volgt in:

- Belgische origine: herkomstcategorie "Belg"
- Onvoldoende informatie: de 7 personen met onvoldoende informatie, plus de persoon met onbepaalde herkomstnationaliteit
- Europese origine (excl. België): herkomstcategorieën "Duitsland", "Europa andere", "Frankrijk", "Luxemburg (Groot Hertogdom)", "Nederland", "Verenigd Koninkrijk", "EU-13", "EU-15"
- Niet-Europese origine: herkomstcategorieën "Noord Afrika", "Sub Sahara Afrika", "Latijns-Amerika en Caraïben", "West-Azië", "Oost-Azië"

- Kandidaat-EU: houden we apart omdat de meeste landen in deze categorie duidelijk onder Europese origine gerekend zouden worden, met uitzondering van Turkije.

We kijken eerst naar geografische categorieën. Bekijk de indeling in bovenstaande proxy-categorieën voor zij die enkel België of enkel België + EU hebben aangeduid:

Tabel 41: Indeling in proxy-groepen (al dan niet van Europese origine) voor degenen die enkel België (of enkel België + EU) hebben geantwoord bij geografische antwoordcategorieën

proxy_herkomstnationaliteit_Europa	n	percentage
Belgische origine	98	89.9
Niet-Europese origine	5	4.6
Europese origine	4	3.7
Origineig van kandidaat-EU-land	2	1.8

De percentages in deze tabel zijn berekend op de subset van personen die enkel België of België + EU hebben geantwoord (n = 109), niet op de volledige steekproef.

Vervolgens kijken we weer naar etnisch-culturele antwoordcategorieën. Bekijk de indeling in bovenstaande proxy-categorieën voor zij die enkel 'wit' hebben aangeduid:

Tabel 42: Indeling in proxy-groepen (al dan niet van Europese origine) voor degenen die enkel 'wit' hebben geantwoord bij etnisch-culturele antwoordcategorieën

proxy_1_herkomstnationaliteit_Europa	n	percentage
Belgische origine	94	67.6
Europese origine	39	28.1

Tabel 42: Indeling in proxy-groepen (al dan niet van Europese origine) voor degenen die enkel 'wit' hebben geantwoord bij etnisch-culturele antwoordcategorieën

proxy_1_herkomstnationaliteit_Europa	n	percentage
Niet-Europese origine	6	4.3

De percentages in deze tabel zijn berekend op de subset van personen die enkel 'wit' hebben geantwoord (n = 139), niet op de volledige steekproef.

11. Evaluatie van de vragen

Er werd gevraagd om volgende vragen te evalueren: geografische antwoordcategorieën (vraag #6), etnisch-culturele antwoordcategorieën (vraag #7), open vraag (vraag #8), heterozelfperceptie (vraag #9), discriminatie-ervaringen (vraag #10), elementen van discriminatie (vraag #11), huidige nationaliteit (vraag #13), geboortenationaliteit ouders (vraag #18 en #20) en geboortenationaliteit grootouders (vraag #22 tot #25).

Hoe werd elke vraag geëvalueerd?

Tabel 43: Evaluatie van de verschillende vragen (aantal personen dat een gevoel aanduidde)

vraag	Helemaal op mijn gemak	Enigszins op mijn gemak	Eerder ongemakkelijk	Zeer ongemakkelijk	Ik weet het niet
Zelfdefiniëring geografische antwoordcategorieën	222	73	31	17	27
Zelfdefiniëring etnisch-culturele antwoordcategorieën	166	75	70	29	30
Open vraag	202	91	35	14	28
Heterozelfperceptie	161	90	63	22	34
Discriminatie-ervaringen	152	95	45	33	45
Elementen discriminatie	147	90	50	26	57

Tabel 43: Evaluatie van de verschillende vragen (aantal personen dat een gevoel aanduidde)

vraag	Helemaal op mijn gemak	Enigszins op mijn gemak	Eerder ongemakkelijk	Zeer ongemakkelijk	Ik weet het niet
Huidige nationaliteit	259	53	18	14	26
Geboortenationaliteit ouders	254	56	15	16	29
Geboortenationaliteit grootouders	250	49	22	18	31

Alle vragen moesten geëvalueerd worden en men kon geen meerdere opties aanduiden.

Tabel 43b: Evaluatie van de verschillende vragen (percentage personen dat een gevoel aanduidde)

vraag	Helemaal op mijn gemak	Enigszins op mijn gemak	Eerder ongemakkelijk	Zeer ongemakkelijk	Ik weet het niet
Zelfdefiniëring geografische antwoordcategorieën	60.0	19.7	8.4	4.6	7.3
Zelfdefiniëring etnisch-culturele antwoordcategorieën	44.9	20.3	18.9	7.8	8.1
Open vraag	54.6	24.6	9.5	3.8	7.6
Heterozelfperceptie	43.5	24.3	17.0	5.9	9.2
Discriminatie-ervaringen	41.1	25.7	12.2	8.9	12.2
Elementen discriminatie	39.7	24.3	13.5	7.0	15.4
Huidige nationaliteit	70.0	14.3	4.9	3.8	7.0

Geboortenationaliteit ouders	68.6	15.1	4.1	4.3	7.8
Geboortenationaliteit grootouders	67.6	13.2	5.9	4.9	8.4

Verhouding tussen etnisch-culturele zelfdefiniëring en evaluatie van de vragen

Doel: kijk naar wie weigerachtig staat ten opzichte van de verschillende methoden

Tabel 44: Percentage van de personen die zich definiëren als van etnisch-culturele antwoordcategorie X dat ongemak ervaart bij de verschillende vragen

origine_e thn	n_origi ne	eval_origine _geo	eval_origine_ ethn	eval_origine_ open	eval_hetero zelfp	eval_discr _erv	eval_discr_ele ment	eval_nat_h uidig	eval_nat_ou ders	eval_nat_grootp ouders
Wit	188	5.9	22.9	8.5	14.9	16.0	14.4	3.2	2.1	3.2
Open antwoord	92	15.2	31.5	12.0	32.6	31.5	27.2	10.9	12.0	16.3
Zwart	38	15.8	18.4	13.2	18.4	18.4	21.1	13.2	18.4	15.8
Aziatisch	29	10.3	17.2	3.4	34.5	34.5	34.5	13.8	10.3	13.8
Arabisch	24	8.3	25.0	12.5	29.2	29.2	29.2	12.5	12.5	12.5
Maghrebi jns	23	13.0	30.4	30.4	39.1	34.8	34.8	21.7	26.1	26.1
Berbers	22	22.7	27.3	18.2	36.4	36.4	31.8	18.2	27.3	31.8
Slavisch	19	36.8	68.4	36.8	42.1	26.3	36.8	10.5	15.8	21.1

Tabel 44: Percentage van de personen die zich definiëren als van etnisch-culturele antwoordcategorie X dat ongemak ervaart bij de verschillende vragen

origine_e thn	n_origi ne	eval_origine _geo	eval_origine_ ethn	eval_origine_ open	eval_hetero zelfp	eval_discr _erv	eval_discr_ele ment	eval_nat_h uidig	eval_nat_ou ders	eval_nat_grootp ouders
Joods	13	30.8	30.8	7.7	23.1	23.1	23.1	15.4	15.4	15.4
Roma	10	20.0	30.0	40.0	30.0	20.0	30.0	40.0	10.0	30.0

1 Het percentage 'dat ongemak ervaart' = het percentage personen dat 'eerder ongemakkelijk' of 'zeer ongemakkelijk' aanduidde.

2 De percentages zijn telkens berekend op het aantal personen dat zich als van die origine definieerde (zelfde aantallen als in Tabel 4.1, dus er zijn personen die in meerdere van deze subgroepen vervat zijn). Dus je leest de tabel als volgt: van de personen die zich als Aziatisch identificeerden (n = 29), voelde 10.3% zich ongemakkelijk bij de geografische antwoordcategorieën vraag, voelde 17.2% zich ongemakkelijk bij de etnische origine vraag, enz.

3 Per kolom komen de percentages niet uit op 100%, omdat mensen meerdere origines konden aanduiden. Per rij komen de percentages ook niet uit op 100%, omdat mensen voor verschillende vragen konden aanduiden dat ze zich er niet bij op hun gemak voelden.

12. Contexten en voorwaarden voor dataverzameling

Voor 10 contexten werd bevestigd of mensen vragen over origine zouden willen invullen:

- Volkstelling of census
- Wetenschappelijk onderzoek
- Administratieve doeleinden
- Diversiteitsmonitoring door uw werkgever
- Onderwijs
- Werk
- Gezondheidszorg
- Huisvesting
- Justitie en politie
- Media

Voor elk van deze contexten hadden mannen de keuze tussen verschillende opties:

- Ik beantwoord graag de vraag over mijn origine
- Ik zou alleen antwoorden als ik meer informatie had over het gebruik van de gegevens.
- Ik zou alleen antwoorden als de vertrouwelijkheid van deze gegevens gegarandeerd is
- Ik zou alleen antwoorden als de inzameling onder toezicht staat van een onafhankelijke orgaan.
- Ik beantwoord de vraag over mijn origine(s) niet
- Ik weet het niet

Hiervan konden ze er meerdere aanduiden. Het is ook mogelijk dat men geen enkele optie heeft aangeduid voor sommige contexten, aangezien 5 van de 10 contexten beoordelen voldoende was om door te kunnen klikken naar het einde van de vragenlijst.

Evaluaties van de contexten: hoe werd elke context geëvalueerd?

Tabel 45: Evaluatie van de verschillende contexten (aantal personen dat een optie aanduidde)

context	Ik wil graag antwoorden	Ik zou niet antwoorden	Indien ik meer info had	Als vertrouwelijkheid gegarandeerd is	Onder toezicht van een onafhankelijke instantie	Ik weet het niet	Vraag niet beantwoord
Volkstelling	160	30	103	110	69	22	3
Onderzoek	184	11	127	94	52	22	2
Admin	122	60	103	102	53	29	3
Monitoring	113	65	109	91	63	25	1
Onderwijs	120	84	100	85	52	20	1
Werk	106	114	81	72	44	21	2
Gezondheidszorg	117	73	106	101	59	18	0
Huisvesting	90	156	67	53	40	21	3
Justitie en politie	100	116	79	74	61	27	3
Media	93	113	86	69	46	31	6

1 Men was niet verplicht om alle contexten te evalueren; de kolom 'Question non remplie' geeft het aantal personen aan dat helemaal niets heeft ingevuld voor die context.

2 Men kon meerdere opties aanduiden per context, dus de som per rij is hoger dan het totale aantal respondenten (N = 370).

Tabel 46: Evaluatie van de verschillende contexten (percentage personen dat een optie aanduidde)

context	Ik wil graag antwoorden	Ik zal niet antwoorden	Voor meer informatie over het gebruik van	Als vertrouwelijkheid gegarandeerd is	Onder toezicht van een onafhankelijke instantie	Ik weet het niet	Vraag niet beantwoord
Volkstelling	43.2	8.1	27.8	29.7	18.6	5.9	0.8
Onderzoek	49.7	3.0	34.3	25.4	14.1	5.9	0.5
Admin	33.0	16.2	27.8	27.6	14.3	7.8	0.8
Monitoring	30.5	17.6	29.5	24.6	17.0	6.8	0.3
Onderwijs	32.4	22.7	27.0	23.0	14.1	5.4	0.3
Werk	28.6	30.8	21.9	19.5	11.9	5.7	0.5
Gezondheidszorg	31.6	19.7	28.6	27.3	15.9	4.9	0.0
Huisvesting	24.3	42.2	18.1	14.3	10.8	5.7	0.8
Justitie en politie	27.0	31.4	21.4	20.0	16.5	7.3	0.8
Media	25.1	30.5	23.2	18.6	12.4	8.4	1.6

1 Men was niet verplicht om alle contexten te evalueren; de kolom 'vraag niet beantwoord' geeft het percentage personen aan dat die context niet geëvalueerd heeft.

2 Men kon meerdere opties aanduiden per context, dus de som per rij is hoger dan 100%

B. Bijlage studie zelfdefiniëring van origine in België: PDF van de enquête

Discriminatie en ongelijkheid meten aan de hand van zelfdefiniëring van origine in equality data in België?

In deze vragenlijst zullen wij uw mening vragen over de verschillende manieren waarop informatie over uw origine(s) verzameld kan worden.

Om raciale discriminatie en ongelijkheid te bestrijden, is het belangrijk om gegevens te hebben over de origine(s) van mensen die deze discriminatie ondergaan. Op die manier kunnen we dergelijke discriminatie en ongelijkheid identificeren, acties ondernemen en de impact van die acties evalueren. Het verbeteren van de verzameling van deze equality data in België is het doel van het project "Improving Equality Data Collection in Belgium" (IEDCB) onder leiding van Unia.

Zelfdefiniëring is één van de methoden om deze informatie over de origine(s) van mensen te verzamelen. Zelfdefiniëring betekent dat informatie over persoonlijke kenmerken (zoals origine) wordt ingevuld door de persoon zelf, waarbij deze dus ook ervoor kan kiezen om dit niet te doen. Deze methode wordt aanbevolen door verschillende internationale mensenrechtenorganisaties, maar wordt momenteel weinig gebruikt in België. In België wordt vaak gekeken naar de nationaliteit en die van de (groot)ouders om de origine van een persoon te bepalen. Maar nationaliteit reflecteert niet altijd de reden waarom personen gediscrimineerd worden, of komt niet overeen met de manier waarop die personen zelf hun origine(s) zouden definiëren. Bijvoorbeeld: "Ik heb de Belgische nationaliteit, net als mijn ouders, maar ik ben van ... en daardoor word ik gediscrimineerd." Het doel van deze vragenlijst is om te bestuderen of de methode van zelfdefiniëring geschikt is, door naar de mening van mensen met verschillende origines te vragen.

Deze vragenlijst is het resultaat van groepsgesprekken met mensen van verschillende origines. Op basis van informatie uit de groepsgesprekken en de resultaten van deze vragenlijst zal Unia een rapport publiceren. Daarin proberen we de volgende vragen te beantwoorden: Is zelfdefiniëring wenselijk in de strijd tegen discriminatie en ongelijkheid in België? Zo ja, in welke contexten? Wat zijn de minimumvoorwaarden en goede praktijken als men ervoor kiest om het te gebruiken?

Aarzel niet om ons te contacteren als u vragen heeft, via e-mail (equalitydata@unia.be) of telefonisch (02 212 31 55).

Volgende

Mogelijk gemaakt door

Ontdek hoe eenvoudig het is om [een enquête te maken](#).

Discriminatie en ongelijkheid meten aan de hand van zelfdefiniëring van origine in equality data in België?

Geïnformeerde toestemming

Deze vragenlijst is bedoeld voor personen van 18 jaar of ouder die in België wonen.

Deze vragenlijst is anoniem. Er worden geen identificeerbare gegevens (naam, voornaam, e-mailadres, IP-adres, enz.) **verzameld via deze vragenlijst.**

Deze vragenlijst duurt ongeveer 15 minuten.

Bij verschillende vragen wordt er vrijblijvend gevraagd naar informatie over uzelf en uw ervaringen. Bij elke vraag **kunt u ervoor kiezen niet te antwoorden door de optie "Ik antwoord liever niet" te selecteren.** Het doel van deze vragen is om inzicht te krijgen in (1) de diversiteit van de profielen van de deelnemers, en (2) de verschillende manieren waarop personen reageren op vragen over origine. De gegeven antwoorden zullen worden geanalyseerd en samengevat. Als nationale mensenrechteninstelling garandeert Unia de anonimiteit van de resultaten en de naleving van de wetgeving inzake gegevensbescherming.

Gelieve aan te geven dat u akkoord gaat met deelname aan de vragenlijst onder de volgende voorwaarden:

- Ik heb de nodige informatie over de vragenlijst gekregen.
- Ik neem vrijwillig deel aan de vragenlijst.
- Ik weet dat ik het recht heb om mijn toestemming in te trekken en mijn deelname aan de vragenlijst op elk moment te stoppen zonder een reden te geven.
- Ik weet dat ik altijd kan kiezen om vragen niet te beantwoorden zonder een reden te geven.
- Ik ga ermee akkoord dat de onderzoekers de anoniem ingevulde informatie verwerken, opslaan, analyseren en erover rapporteren.
- Ik weet dat ik contact kan opnemen met de Data Protection Officer van Unia als ik meer informatie wil over de bescherming van de gegevens die via deze vragenlijst worden verzameld (e-mail: dpo@unia.be / telefoon: 02 212 30 55).

* 1. Gaat u akkoord met uw deelname aan de vragenlijst onder de bovenstaande voorwaarden?

Ja

Neen

Vorige

Volgende

Persoonlijke kenmerken

* 2. Wat is uw geboortejaar?

* 3. Waar bent u gedomicilieerd?

* 4. U voelt zich

Vrouw

Man

Ik weet het niet

Geen van bovenstaande categorieën, ik voel me

Ik antwoord liever niet

* 5. Wat is het hoogste opleidingsniveau dat u behaald hebt?

*Indien uw diploma in het buitenland werd behaald, duid het gelijkwaardige diploma aan

Ik heb geen diploma

Lager onderwijs

Lager secundair onderwijs (4e jaar met succes beëindigd)

Secundair onderwijs (6e of 7e jaar met succes beëindigd)

Hoger onderwijs: Bachelor

Hoger onderwijs: Master

Ik weet het niet

Andere opleiding

Ik antwoord liever niet

Vorige

Volgende

Definitie van 'origine'

De Belgische samenleving is divers en bestaat uit mensen met verschillende origines en achtergronden. Vaak wordt deze diversiteit gemeten aan de hand van de nationaliteit of het geboorteland van mensen en/of hun (groot)ouders. We willen kijken naar alternatieve manieren om deze informatie te verzamelen om zo de discriminatie en ongelijkheid waarmee mensen worden geconfronteerd op basis van hun origine(s) beter in kaart te brengen.

Om dit te doen, stellen we u een paar vragen over hoe u uw origine(s) definieert. Origine kan onder andere worden begrepen als etnische of nationale origine, zogenaamd "ras", afkomst of huidskleur. **We leggen u verschillende vragen en categorieën van antwoorden voor. U kan deze vragen beantwoorden indien u dit wenst. In het laatste deel van de vragenlijst zullen we uw mening vragen over de relevantie en de gepastheid van deze vragen om uw origine(s) te definiëren.**

Het is mogelijk dat deze voorstellen niet volledig de manier vatten waarop u zichzelf definieert, aangezien we hier slechts één facet van uw identiteit proberen te bekijken. Uw antwoorden op de verschillende vragen kunnen dan ook variëren.

* 6. Hoe definieert u uw origine(s)?

*De (alfabetische) lijst bestaat uit de zes nationale origines die het meest voorkomen in België, alsook verschillende continenten.

*U kunt maximaal 4 antwoorden selecteren en/of uw eigen antwoord invullen als er geen enkele optie voor u past.

☐ Azië	☐ Noord-Afrika
☐ België	☐ Noord-Amerika
☐ Europa binnen de Europese Unie	☐ Oceanië
☐ Europa buiten de Europese Unie	☐ Sub-Sahara Afrika
☐ Frankrijk	☐ Turkije
☐ Italië	☐ Zuid-/Midden-Amerika
☐ Marokko	☐ Ik weet het niet
☐ Nabije/Midden-Oosten	
☐ Nederland	
☐ Ik identificeer me liever/ook als	
____	
☐ Ik antwoord liever niet	

* 7. Uit onze groepsgesprekken met mensen van verschillende origines kwam naar voren dat meer etnisch-culturele elementen ook een rol spelen in de discriminatie die mensen ondervinden.

Tot welke van deze groepen behoort u?

*U kunt maximaal 4 antwoorden selecteren en/of uw eigen antwoord invullen als er geen enkele optie voor u past

☐ Arabisch	☐ Slavisch
☐ Aziatisch	☐ Wit
☐ Berbers	☐ Woonwagenbewoners
☐ Joods	☐ Zwart
☐ Maghrebijns	☐ Ik weet het niet
☐ Roma	
☐ Ik identificeer me liever/ook als	
____	
☐ Ik antwoord liever niet	

8. Hoe definieert u zelf gewoonlijk uw origine(s)?

* 9. In deze vraag houden we rekening met hoe u denkt dat u door anderen wordt gezien, zelfs als het niet overeenkomt met hoe u zichzelf definieert. Discriminatie is namelijk vaak gebaseerd op hoe een persoon door anderen wordt gezien.

Hoe denkt u dat anderen u zien?

*U kunt maximaal 4 antwoorden selecteren en/of uw eigen antwoorden invullen als er geen enkele optie voor u past

☐ Arabisch	☐ Slavisch
☐ Aziatisch	☐ Wit
☐ Berbers	☐ Woonwagenbewoners
☐ Joods	☐ Zwart
☐ Maghrebijns	☐ Ik weet het niet
☐ Roma	
☐ Anderen zien mij ook/eerder als	
____	
☐ Ik antwoord liever niet	

Ervaringen van discriminatie

* 10.

Gelijkheid is een grondrecht. Helaas zijn sommige mensen het slachtoffer van raciale discriminatie. Discriminatie is het ongelijk of oneerlijk behandelen van een andere persoon op basis van persoonlijke kenmerken. De wet verbiedt onder andere gedragingen die bepaalde personen of groepen van personen viseren op grond van hun nationaliteit, zogenaamd 'ras', huidskleur, afkomst, of nationale of etnische origine.

Discriminatie wordt vaak ervaren door mensen die worden gezien als niet-wit, niet-Belgisch of van buitenlandse origine. Denkt u dat u ooit gediscrimineerd bent op basis van dit soort kenmerken?

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet
- Ik antwoord liever niet

Vorige

Volgende

* 11.

In de vorige vraag gaf u aan dat u al ooit gediscrimineerd bent. Met welk(e) element(en) denkt u dat het precies te maken had?

*Meerdere antwoorden mogelijk

- Huidskleur
- Nationaliteit
- Dragen van religieuze symbolen
- Etnische origine
- Religie
- Land van herkomst
- Uiterlijk
- Zogenaamd "ras"
- Joodse afkomst
- Kledij
- Cultuur
- Ik weet het niet
- Naam die niet-Belgisch klinkt
- Taal/accent
- Ik werd (ook) gediscrimineerd op basis van andere elementen
-
- Ik antwoord liever niet

* 12.

We spreken van intersectionele discriminatie wanneer discriminatie te maken heeft met verschillende kenmerken die op elkaar inwerken (m.a.w. elkaar kruisen). Zo kan een zwarte vrouw – omdat ze vrouw is én zwart is – te maken krijgen met een ander soort discriminatie dan een zwarte man, maar ook met een ander soort discriminatie dan een witte vrouw (kruispunt van origine en gender).

Hebt u ooit te maken gehad met discriminatie op basis van het **kruispunt van uw origine(s) en een ander kenmerk**? Zo ja, welk(e) kenmerk(en)?

*Meerdere antwoorden mogelijk

☐ Gender	☐ Burgerlijke staat of samenstelling van het gezin
☐ Leeftijd	☐ Politieke of vakbondsovertuiging
☐ Seksuele oriëntatie	☐ Gezondheidstoestand
☐ Handicap	☐ Ik heb nog niet te maken gehad met dit type discriminatie
☐ Sociale afkomst of toestand	☐ Ik weet het niet
☐ Vermogen	
☐ Een ander kenmerk	
____	
☐ Ik antwoord liever niet	

Nationaliteit en migratieachtergrond

* 13. Welke nationaliteit heeft u nu?

*Indien u een tweede nationaliteit hebt, kan u dit aangeven in de volgende vraag.

14. Indien van toepassing: wat is uw tweede nationaliteit nu?

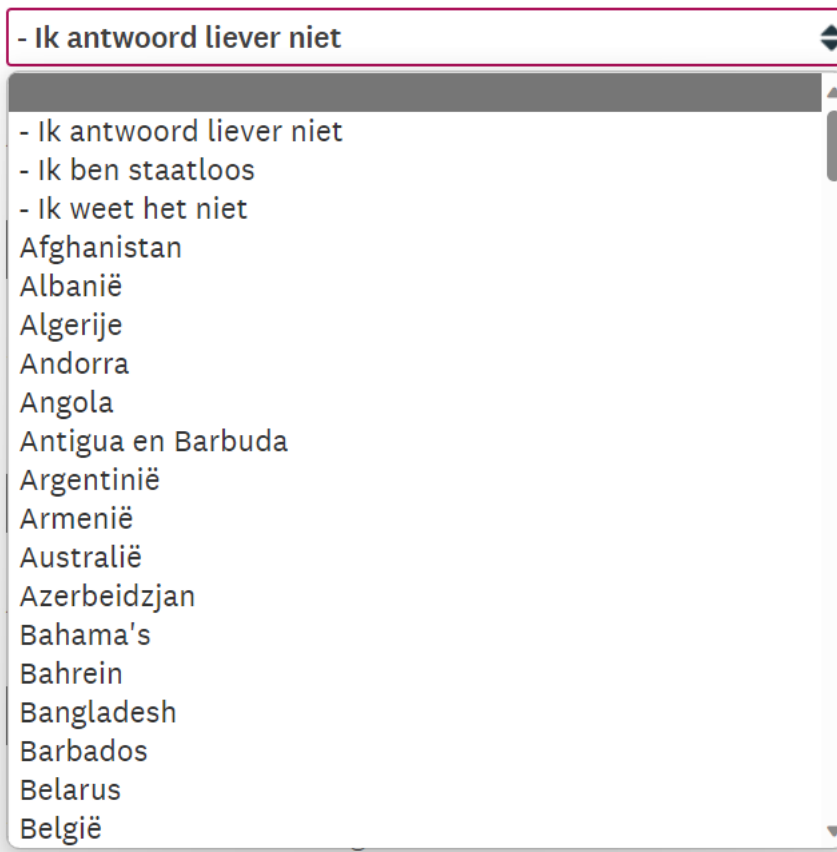
* 15. Welke nationaliteit had u bij uw geboorte?

*Indien u een tweede nationaliteit had bij uw geboorte, kan u dit aangeven in de volgende vraag.

16. Indien van toepassing: wat was uw tweede nationaliteit bij uw geboorte ?

* 17. In welk land bent u geboren?

*Bij vragen over nationaliteit, verschijnt telkens een lijst met verschillende nationaliteiten:

The image shows a screenshot of a dropdown menu. The selected option at the top is "- Ik antwoord liever niet". Below it, a scrollable list of nationalities is displayed, including: "- Ik antwoord liever niet", "- Ik ben staatloos", "- Ik weet het niet", Afghanistan, Albanië, Algerije, Andorra, Angola, Antigua en Barbuda, Argentinië, Armenië, Australië, Azerbeidzjan, Bahama's, Bahrein, Bangladesh, Barbados, Belarus, and België.

De volgende vragen gaan over de nationaliteiten bij de geboorte van uw ouders.

* 18. Wat was de nationaliteit bij de geboorte van ouder 1?

*Indien ouder 1 een tweede nationaliteit had bij de geboorte, kan u dit aangeven in de volgende vraag.

19. Indien van toepassing: selecteer de tweede nationaliteit bij de geboorte van ouder 1.

* 20. Wat was de nationaliteit bij de geboorte van ouder 2?

*Indien ouder 2 een tweede nationaliteit had bij de geboorte, kan u dit aangeven in de volgende vraag.

21. Indien van toepassing: selecteer de tweede nationaliteit bij de geboorte van ouder 2.

De volgende vragen gaan over de nationaliteiten bij de geboorte van uw grootouders.

* 22. Aan de kant van ouder 1, wat was de nationaliteit bij de geboorte van grootouder 1?

* 23. Eveneens aan de kant van ouder 1, wat was de nationaliteit bij de geboorte van grootouder 2?

* 24. Aan de kant van ouder 2, wat was de nationaliteit bij de geboorte van grootouder 1?

* 25. Eveneens aan de kant van ouder 2, wat was de nationaliteit bij de geboorte van grootouder 2?

* 26. Heeft u of uw familie een migratieachtergrond?

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet
- Ik antwoord liever niet

Vorige

Volgende

* 27. Hoe zou u uw migratiegeschiedenis omschrijven?

1e generatie: ik ben niet in België geboren en mijn ouders zijn er ook niet geboren Ik weet het niet

2de generatie: ik ben geboren in België, maar minstens één van mijn ouders is niet in België geboren

3de generatie: ik ben geboren in België en mijn beide ouders zijn ook in België geboren, maar minstens één van mijn grootouders is niet in België geboren

Een andere migratiegeschiedenis

Ik antwoord liever niet

Vorige

Volgende

Uw mening over de verschillende vragen naar origine

De vragen die zojuist zijn gesteld, kunnen bij iedereen andere gevoelens oproepen. Hieronder peilen we naar uw reacties op sommige van deze vragen. Voel u vrij om bijkomende feedback in het tekstveld onderaan te schrijven, of die nu negatief of positief is. In het geval dat deze methode van zelfdefiniëring relevant blijkt te zijn, zal het ons helpen om de vragen en antwoordcategorieën aan te bevelen die uw mening het beste weerspiegelen.

* 28. Geef op deze schaal aan hoe u zich voelt bij elke vraag en bij de bijhorende antwoordcategorieën.

	Helemaal op mijn gemak	Enigszins op mijn gemak	Eerder ongemakkelijk	Zeer ongemakkelijk	Ik weet het niet
"Hoe definieert u uw origine(s)?" (Azië, België, Europa binnen de Europese Unie, ...)	☐	☐	☐	☐	☐
"Tot welke van deze groepen behoort u?" (Arabisch, Aziatisch, Berbers, Joods, ...)	☐	☐	☐	☐	☐
"Hoe definieert u zelf gewoonlijk uw origine(s)?" (open antwoord)	☐	☐	☐	☐	☐
"Hoe denkt u dat anderen u zien?" (Arabisch, Aziatisch, Berbers, Joods, ...)	☐	☐	☐	☐	☐
"Discriminatie wordt vaak ervaren door mensen die worden gezien als niet-wit, niet-Belgisch of van buitenlandse origine. Denkt u dat u ooit gediscrimineerd bent op basis van dit soort kenmerken?" (ja, nee, ik weet het niet, ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Indien 'ja': "Met welk(e) element(en) denkt u dat het precies te maken had?" (huidskleur, dragen van religieuze symbolen, religie, ...)	☐	☐	☐	☐	☐
"Welke nationaliteit(en) heeft u nu?" (lijsten met landen)	☐	☐	☐	☐	☐

"Wat waren de nationaliteiten bij de geboorte van uw ouders?" (lijsten met landen)

"Wat waren de nationaliteiten bij de geboorte van uw grootouders?" (lijsten met landen)

Extra uitleg (optioneel)

30. Zijn er nog andere voorwaarden die u essentieel vindt voor de verzameling van gegevens over origine?

31. Wilt u nog iets delen of heeft u nog een opmerking over deze vragenlijst?

Vorige

Volgende

Discriminatie en ongelijkheid meten aan de hand van zelfdefiniëring van origine in equality data in België?

Einde van de vragenlijst

Bedankt voor uw deelname aan deze vragenlijst. We herinneren u eraan dat deze vragenlijst anoniem is. Het rapport van deze studie wordt in juni 2024 gepubliceerd op de website van Unia. Het zal de resultaten van de uitgevoerde groepsgesprekken en deze vragenlijst bevatten en aanbevelingen en goede praktijken formuleren. Als u dit rapport per e-mail wilt ontvangen, gelieve ons te contacteren via equalitydata@unia.be.

Dienst Prospectie – Unia
Victor Hortaplein 40, 1060 Sint-Gillis
equalitydata@unia.be

Vorige

Gereed